

Scenă din „Golemanov“ de St. L. Kostov.

Teatrul Satiric din Sofia

- **Golemanov** de St. L. Kostov,
- **Căsătoria** de Gogol,
- **A șaptea poruncă** de Dario Fo

Arta „celor de la Satiră“, cum obișnuiește în mod familiar publicul bulgar să numească colectivul Teatrului Satiric din Sofia, are dincoace de orice altă însușire, una esențială: un timbru specific, care se manifestă mai ales prin hiperbolizarea actelor de acuzare a răcilelor morale din societate. Este evidentă la această echipă voluptatea viziunilor baroce, patosul supradimensionării scenice a ideilor și sugestiilor textelor dramatice abordate, disponibilitatea spre forme explozive, debordante ale comicului: șarja, parodia, caricatura. Atari mijloace de expresie, teatrul pare a le folosi programatic, socotindu-le cu precădere în măsură a îndeplini direct și cu darul unei accesibilități netăgăduite, misiunea sa politică, socială.

Cele trei montări aduse în turneu la noi au demonstrat acest crez al artiștilor bulgari. Captivați de texte satirice — clasice sau de actualitate — deschise izbucnirilor năvalnice ale temperamentului, ei bombardează pur și simplu în serie scena cu efecte de haz și grotesc. Agresivi față de personaje — ba chiar față de spectatori, pe care îi silesc să se lase inundați de frenezia de comicării, de zgomotul și agitația cu care se mișcă și se complac

în cascadele cuvintelor — interpreții conferă viabilitate stilului lor de joc, angrenându-l într-o construcție viguroasă de teatralitate, animind și punctind ritmul îndrăcit al evoluției lor scenice cu muzică și dans, agrementându-l cu decoruri și costume violent colorate.

Teatrul caută dealtfel, cu apreciabilă consecvență, piesele care-i convin, textele cu un izbitor caracter popular, deschise unor asemenea interpretări libere.

Pe aceste coordonate, *A șaptea poruncă* de Dario Fo a fost o reprezentație amuzantă, plină de vervă. Regizorul Grișa Ostrovski a luminat cu vehemență polemică răcilele sistemului burghez împotriva cărora se îndreaptă protestatar autorul comediei. Deși acest protest apare în text încadrat într-o formulă poate prea pestriță, brutală și dezordonată (amestec nu întotdeauna organic și fericit de satiră grotescă și umor absurd), spectacolul s-a impus totuși unitar prin forța de radiație a unor personalități actoricești. Farmecul ingenuu, inteligența, sinceritatea și spontaneitatea cuceritoare, umorul bine dozat al Nevenei Kokaneva au proiectat în prim plan destinul omului simplu și onest în conflict

„Căsătoria“ de N. V. Gogol

ireductibil cu forțele sistemului corupt și oprimator al exploataților de tot felul. Notăm, alături de Nevena Kokanova, pe Nicola Anastasov, Svetoslav Peev, Petăr Peicev, Bojidara Tecova.

Reușita spectacolului *Golemanov* de St. L. Kostov, pus în scenă de Neicio Popov, în bună manieră tradițională, pe care s-au grefat și unele „modernizări“, timide inovații (compunerea „la vedere“ a decorului, un balet amuzant al scârilor, dulapurilor, statuilor), se fundamentează pe excelențele, viguroasele compoziții comice ale actorilor: Stoianca Mutafova, Ţvetana Galabova, Gheorghe Parțalev, Tatiana Lolova, Bojidar Lecev, Zlatina Konceva. În rolul titular al acestei partituri clasice, Gheorghe Kaloiancev a făcut o demonstrație de virtuozitate interpretativă, evidențiind cu umor robust, cu extraordinară vitalitate, cu multiple nuanțe tragicomice, etapele descompunerii morale, vernalitatea eroului care-și amănetază conștiința și cinstea în schimbul parvenirii. Același Kaloiancev a desfășurat un adevărat tur de forță în *Căsătoria* lui Gogol, compunând cu energie agresivă, cu o agitație diabolică, chipul lui Koci-

cariov. În regia aceluiași Neicio Popov, montarea operci gogoliene a demonstrat în modul cel mai evident concepția spectaculară specifică a creatorilor bulgari. Caracterul situațiilor și personajelor a fost împins pînă la ultimele consecințe ale ridicolului în care se scaldă, dezinvolt, o lume de caricaturi grotești. Înspăimântatul Podkoliașin a dobîndit, prin jocul plin de savoare și autenticitate a lui Gheorghe Parțalev (dominat de o tentă de timiditate feciorelnică, absolut caraghioasă) un contur caricatural nespus de amuzant. Copios, cu multă culoare și vervă tipologică, a înfățișat Stoianca Mutafova pe pețitoarea Fioela. Sarkis Muhibian, Kosta Karagheorghiev, Konstantin Koțev și Ivan Obretenov au realizat cu mare inventivitate comică, cu o poftă de joc contaminantă, patru compoziții clovnești, patru diferiți și pitorești imbecili, prostănaci și cretini.

Profesionalismul pus cu mare credință în slujba realizării unor spectacole cu un profund caracter popular reprezintă marca de calitate a acestui valoros colectiv.

V. D.

„A șaptea poruncă“ de Dario Fo

